

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ В УКРАЇНІ

Малихіна Д.В., ФБСС магістрант
Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **М.О. Євдокімова**
Державний біотехнологічний університет

Розвиток новітніх технологій не залишив осторонь і систему розрахунків. Сьогодні кожен банк у своїй діяльності використовує електронні платежі. Для суб'єктів господарювання безготівкові розрахунки є дуже зручними, не потрібно займатись накопиченням паперових грошей, зводиться до мінімуму ризик втрати грошей, підвищується довіра партнерів один до одного. Використання безготівкових розрахунків призводить до прискорення розрахункових операцій та руху грошових коштів. Крім того, при безготівкових розрахунках грошова маса акумулюється в банках і створюються умови для контролю за їх цільовим використанням. В першу чергу, це стосується розширення розрахунків за допомогою банківських платіжних карток.

Останнім часом все ширшого використання набувають такі форми розрахунків як розрахунки за допомогою пластикових карток, електронні перекази. Загальна кількість платіжних карток в Україні станом на 01 січня 2020 року зросла на 16 %, якщо порівняти з початком 2019 року, та становила 68,9 млн шт. Майже дві третини від цієї кількості – це активні платіжні картки (42,2 млн. шт. або 61,2%). Станом на 01.01.2019р. вітчизняні системи переказу коштів включають: 8 систем, створених банками; 12 систем, створених небанківськими установами; 8 внутрішньобанківських систем переказу. З використанням систем переказу коштів, створених банками та небанківськими установами-резидентами переказано у межах України -150 490 млн грн (5 539 млн дол. США в еквіваленті), в Україну - 222 мли дол. США в еквіваленті, за межі України - 2 млн дол. США в еквіваленті [1]. Ці форми суттєво спрощують механізм оформлення проведення оплати розрахунків. Оскільки для здійснення перерахування грошей вони не вимагають присутності уповноваженої особи від підприємства в банку, а це заощаджує час на переїзди до установи банку. Основна перевага цих форм безготівкових розрахунків – значне прискорення здійснення самих розрахункових операцій.

Одним із найважливіших шляхів удосконалення організації безготівкових розрахунків є побудова Єдиної національної системи банківських карток, така система повинна сприяти збільшенню обсягів

безготівкових розрахунків в Україні та акумулюванню фінансових ресурсів по всій території України. Створення ефективної системи безготівкових розрахунків має принципове значення для з'ясування організаційно-правової бази, а також правових положень, які б регулювали систему безготівкових розрахунків і максимально сприяли прискоренню обороту грошових коштів. Основні шляхи удосконалення та вирішення проблем розвитку безготівкових розрахунків є: збільшення довіри з боку населення до банківської системи, що була втрачена через фінансово економічну кризу; запровадження страхування ризиків власників платіжних карток від несанкціонованого втручання та непередбаченого використання [2].

Важливим аспектом є внесення змін до діяльності банків у сфері безготівкових розрахунків, важливо примусити банківські установи на законодавчому рівні організовувати безготівкові розрахунки, таким чином, щоб стимулювати людей до того, щоб вони використовували даний тип розрахунків. Обов'язково потрібно створити спеціальні умови для того, щоб заохотити торговців встановлювати термінали. Створення державного фонду допомоги також є необхідною умовою для тих підприємців, хто має бажання встановити у власній торговельній точці обладнання, щоб здійснювати безготівкові розрахунки. Перш за все потрібно провести заходи з організації електронної торгівлі в Україні, основою яких повинна стати розробка та формування правової бази з проведення торговельних операцій з використанням мережі Інтернет [3].

Безготівкові форми розрахунків мають ряд значних проблем, які потребують вирішення. Це, недосконала нормативно-правова база, недостатній рівень розвитку інфраструктури, висока собівартість операцій тощо. Так як безготівковий обіг досить вигідно застосовувати в державних цілях, то такі його недоліки необхідно усунути якнайшвидше. Адже саме використання готівки у багатьох галузях економіки є сприяючим фактором подальшого поширення тінізації економіки. НБУ має подбати про те, щоб використання безготівкових форм розрахунків було фінансово вигідним для населення та установ, які займаються продажем товарів та наданням послуг.

Інформаційні джерела:

1. Євдокімова М.О. Особливості функціонування та проблемні питання розвитку платіжної системи України. *Науково-практичний журнал «Науковий погляд: економіка та управління»* Випуск №3 (69). 2020. С. 97-103.
2. Костюнік О.В., Побережна В.В. Шляхи удосконалення безготівкових грошових коштів підприємств в Україні /Агросвіт. № 4. 2017. С. 53-56.
3. Костюнік О.В., Побережна В.В. Основні проблеми організації безготівкових грошових коштів в Україні/Агросвіт. № 9. 2016. С.51-55.